

Fågelexkursion till Hjälstaviken

Söndagen den 22 april samlades sju förväntansfulla exkuranter för årets programpunkt utanför Järfälla - Fågelexkursion till Hjälstaviken. Hjälstaviken är en avsnörd vik av Mälaren och en av Mellansveriges bästa fågellokaler. Den är en fin rastplats för många flyttare men även häckningsplats för många arter. Ledare var Kennet Andersson och Nicklas Johansson.

Bild 1. Betande vitkindade gäss vid Hjälstaviken. Foto: Sofia Mattsson

Först åkte vi till Hårby parkering för att promenera till fågeltornet på den nordvästra sidan av viken. Vi behövde inte gå långt på grusgången ned mot tornet för att omgående hitta intressanta fåglar. Ängspiplärka, stenskvätta och sjungande hämpling vid Hårbykullarna. Då hör vi bakom oss mot sjön storspovens karakteristiska drill. Vi vände oss om och fick se ca tio storspovar gå ner för landning. Vid den så kallade kokullen gick det hundratals (ca 400 st.) vitkindade gäss och betade förnöjsamt i solskenet. De vitkindade verkade inte ta någon särskild notis till oss mänskliga tvåbeningar. De verkar förstå att de tillhör showen och inte har något att vara rädda för. Helt plötslig blir det ett fasligt oväsen

bland de vitkindade gässen. I normala fall kan man anta att det innebär en rovfågel (eller annan fara för gässen), men inte då. Det var helt enkelt två adrenalinstinna gåsaherrar som tyckte att den andra kom för nära och kände för att munhuggas. Detta triggade igång resten av gänget till att i förväg kackla och brösta upp sig för att hävda sig själva. Så här i efterhand kanske det var en välregisserad del av de vitkindades show denna dag?

Väl nere i fågeltornet blickade vi mest norrut, beroende på det fina medljuset men också på att de flesta fåglarna befanns sig norr om tornet. Från tornet kunde vi räkna in de flesta förekommande gås- och andarerna såsom grågås, sädgås, bläsgås, spetsbergsgås, skedand, stjärtand, kricka, bläsand, snatterand och årta. Den senare upptäcktes av den skarpögde Staffan. Andra roliga arter som sågs var dvärgmå, brun kärrhö, brushane och fiskgjuse med byte i klorna. Här i tornet skedde provianteringen medelst medhavd matsäck. Efter matpaus var det dags att gå tillbaka till bilarna för omgruppering. I höjd med kokullen är det några andra skådare som ser en skrântärna. Några av oss får se den flygande men då den som på given signal kände för att vila vingarna landade den snällt så att samtliga i sällskapet fick se ”världens största tärna” fint genom tubkikaren. Nu fick vi rapport om att skådarna också sett en ensam svarttärna födosökande över vattnet. Förgäves spanade vi efter tämligen sällsynta tärnan innan vi fick lov att gå vidare.

Nu följde en snabb omgruppering med målen WWF-spången och gömslet på sydöstra sidan av sjön. Vi gick genom Parnassens prunkande vårflora med blå-, vit- och gulsippa, vårlök, svalört och (skogs)viol för att komma till den så kallade WWF-spången. I Parnassens lundmiljö tjoade och tjimmade bland andra nötväcka, rödhake, gulsparv och bofink. Den största anledningen till att ta oss till gömslet var, förutom att det är en häftig promenad genom vassbältet, chansen att se eller höra skäggmes. Skäggmes är ingen riktig mes som blåmes och talgoxe utan är den enda europeiska representanten för en familj med många släktingar i Afrika och Asien. När man ser en skäggmes förstår man också varför, den är verkligen exotisk och ser inte ut att kunna tillhöra den svenska häckfågelfaunan. Glädjande nog fick några av oss höra och se skäggmes men tyvärr inte samtliga deltagare. Övriga glädjeämnena vid spången och gömslet var vattenrall och sjungande sävsångare. Här fick vi också höra ett ljudligt spel av åkergroda längs med spången innan gömslet. Men hur vi än spanade fick vi inte syn på någon groda.

Väl tillbaka vid bilarna avslutades exkursionen och samtliga deltagare åkte hemåt med glada ansikten får man nog säga. Vissa med lite mer röda plyten än andra (inga namn), men keps eller solskydd kan vara bra att ha ibland.

Bild 2. Här spanas området av innan vi fortsätter ut på WWF-spången mot gömslet. Foto: Sofia Mattsson

ett stort tack till samtliga deltagare vid denna mycket trevliga exkursion! Sammanlagt såg eller hörde vi 62 olika fågelarter, se artlista nedan.

Artlista

Skäggdopping	Ormvråk	Stenskvätta
Storskarv	Fiskgjuse	Taltrast
Gråhäger	Fasan	Björktrast
Knölsvan	Vattenrall	Koltrast
Bläsgås	Sothöna	Sävsångare
Sädgås	Trana	Talgoxe
Spetsbergsgås	Tofsvipa	Blåmes
Grågås	Gluttsnäppa	Skäggmes
Kanadagås	Storspov	Nötväcka
Vitkindad gås	Brushane	Skata
Gräsand	Skrattmås	Kaja
Snatterand	Fiskmås	Kråka
Stjärtand	Gråtrut	Stare
Skedand	Dvärgmås	Pilfink
Bläsand	Fisktärna	Bofink
Kricka	Skräntärna	Hämpling
Årta	Ringduva	Steglits
Vigg	Sånglärka	Grönfink
Knipa	Ängspioplärka	Sävsparv
Storskrake	Sädesärla	Gulspurv
Brun kärrhök	Rödhake	